

exercitat⁹ tāquā ī nauitula parua ppe ripam fluminis fueris. postea
in uigilia in altū ducere ualebis et maiorū pisciū fruct⁹ ad portū salutis
nō tibi sed dño tuo piscari merearis 2c sequitur nūc aliud.

De semibz et iuuenibz.

Sicut in vno quoqz hoīe diuersa membra sūt ipa quoqz
nō eūdem actū habent. Sic nō oīa eiusdē passionibz sub
iuncta sūt ideo nec eisdem remedijs curari hnt unde vas
electōis paulus in Apotheca suaz epłaz mltiplica.
studuit hñe et applicare antidota diuersis statibz et mor
bis ogreūcia videlicet epīs pspiteris dyacomibz coniugatis viduis uirgi
nibus dñis seruis 2c et sic de alijs inserie suarū epłaz cōportatis Et
inter cetera etiā nō pterijt antidota semoz atqz iuuenū. De quibus in
pñti opusculo adhuc restat aliquid tractandū. expiēcia em docēte et
phica sciēda tradente alijs et alijs passionibz subiactē et fore inclinatos
expimur iuuenes atqz senes quaz passionū quedā tendūt ad vtutes
quedā ad vicia repim⁹ quedā in sacra scriptura in semibus exemplaria
virtutū sic et vicioz. Benedūtē sanctā pmo legim⁹ ī abrahā sollicito
custode diuinorū pceptoz Gen. xxiii. et isaac filr Gen. xxvij. ī iacob
quoz tanta pcesserunt merita qd et diuina responsa a deo et promissa
de nascituro filio dei de ipoz pgenie accipe meruerūt legimus desene
tute sancta dauid qui omēs posteris suis exempla viuendi verbis et
moribus tradiderunt. legimus et de cōmendabili diuite berfellai galaa
dite qui liberalissimus extitit in necessitate dauid cū esset ifuga filij
sui absolon Cui cum post mortem absolon dauid obtulisset vt relicta
pria secum iret in iherusalem ibidem pausaturus et quieturus. Ale
recusauit mallens in pria sua mori quā delicijs in aliena affligi. Dicēs
ad dauid. Quot sunt dies ānoz vite mee octogenar⁹ sū hodie nunqd
vigēz sensus mei ad discernendū suaue aut amarū. delectare pē seruū.
tuū dñi aut pot⁹. vñ audire possū vocē cātoz aut cātatricum 1j. R.
xix. Per hoc tribuēs semibz nūquā obliuioni tradendā querēdā for
mā vt mens eoz intēta sit ad mortis disposicōm magis qz ad uolup
tatis carnis seqūda vestigia que breui tpe essent duratura et mltorū
peccatoz pcuratiua. Regim⁹ et zachariā scēm et elizabet⁹ q pcesserūt in
dieb⁹ suis. de quibz soboles nata est qua inter natos mulierum xpō teste
null⁹ maior surrexit. Regim⁹ et symonē scēm qui replet⁹ sū sardo
rñsum ab eodem spū accepit se nō visurū mortē nisi videret xp̄m dñi
quem et in vlnis suis videre portare et amplecti meruit. Regimus et
Annā sanctā viduā que viduitatis et castitatis merito de xpō meruit

prophetizare et testificari. de re p'bis vero semib' t'pe danielis et alijs t'pori
 bus meli' puto filere q' aliquid loqui. et nescio an aliquid pepus sit
 sene i malicia muterato quia p'didit erubescēdā que solet a malicia
 retrahere. longam habet expiendā. Ideo habet arma ad defensionem
 sue nequicie fides ei adhibet quia reputat' prudens. Ideo facili' decipit
 sermones eius recipiuntur q' dēmonstracōes iō multos errores se-
 minat. Item solent senes alijs p'ficia ppter reuerēciā senectutis. Juxta
 illud sapiēcie. iij. Bened' venerabilis est s; tñ nō diuturna idest rōe
 antiquitatis t'poris neq; numero ānoz sputata. S; debet esse etas
 senectutis vita i maculata hec omia vicia clarent in illis duob' puer
 sis semib' t'pe susanne vt patet danielis. xiiij. Distinguitur hois stat'
 fm p'hos in tria t'pa. s. augmenti ab infancia vsq; ad ānos. xxiiij. aut
 citra in quo homo crescit in q'ntitate corpis. Secundus status ē ab hoc
 t'pe vsq; ad ānū q'inquagesimū aut citra in quo est i quadā quiete sicq;
 nec mltum decrescit neq; augetur. Terci' ē ab āno q'inquagesimo aut
 citra. vsq; in finem in quo incipit pl' decrescere tñ fm magis et min'
 et fm splexionis boinitatē seu maliciā. Et eciā fm diete sseruacōne
 Senectus sputatur elemento infimo scilicet terre que ē frigida. et sicca
 s; q; calor nascit' decrescit et humidū radicale ingrossat' p extraneū
 humidum nutrimentale. Sicut fit in mixtione vini p aquā in quo qn-
 to plus de aqua infundit' tanto aquosi' fit vinū et minus sapidū. Et
 sicut senex virtuosus exemplar existit alijs ad incrementa virtutum
 sic senex viciosus ecōtra vicioz est exemplar. Ideo talibus s'municare
 aut ad publicum eos ponere res est piculosa sicut exēplar viciatū cōs-
 fundere solet artificem. Aristotiles 2° rethoricoz quasdam s'dicōnes
 senum siue inclinacōnes exp'mit dicens q; sunt frēquenter inclinati ad
 auariā siue illiberalitatē q; natura in eis decrescit vnde intendit recu-
 pare p exteriora quod deficit in interioribus vnde estimant q; totus
 mundus eis deficit ideo alijs vicijs in eis deficientib' auaricia ue ne-
 scit. Itē sūt formidolosi quia in calore deficient et mlti sūt expti i fausta
 et picula vnde timidi sunt ad aggrediendum aliqua ardua et timor facit
 fugidos et ecōtra frigiditas causat timorē. Ecōtra iuuenes sūt auda-
 ces et s'fidentes quia i expti et calidi. Item senes sūt pusillanimes atq;
 tristēs ecōtra iuuenes a uita q; humiliati sūt indecrescēcia nāte. Ecō-
 tra iuuenes itē magis vite necessaria desiderant q; dignitates et
 honores q; vitā sup omia amāt ex quo mortis memoria est eis quasi
 in p'ncipia. Quod em antiquatur et senescit ppe interitū ē ait paulus ad
 ebieps. Item magis sunt inclinati ad vtile q; ad honestū q; vtile est eis
 s'ferēs et apparet eis magis ad comodū ppter corporis decrescēciam.
 Ideo eciā sūt merubescitui quia honestū nō carpendūt nec curant.

puipendūt em̄ reputari ideo nō verecundant̄ fabulosi de p̄teritis p̄pter
lōgam expienciam ⁊ diuinant de futuris p̄pter expienciā p̄teritoꝝ. Et
sunt difficilis spei quia expti sunt plura mala q̄ bona ⁊ s̄lt̄r difficilis
credencie exeadem causa. Item rare sunt scupiscencie carnales p̄pter
desiccacōm ⁊ caloris defectū ⁊ acute ire p̄pter humorū decrestenciam ⁊
corporis discrasia. Item sūt suspiciosi p̄pter expienciam longā ⁊ quia
in se sūt q̄dam pueri ideo eciam alios tales esse putāt hos hortat̄ pau
lus p̄ thitū dicēs tu loquare sanam doctrinā. Ad senes vt sobrii sint pu
dici prudentes s̄m infide in dilectōne in paciencia ad th̄itum. ij. Quia
in illis virtutibus senectus solet deficere vt dictum ē in eoz inclinacōi
b. Et mox subiungit doctrinā de amīs id ē senibz m̄lioribz dicens an
similiē in habitu sancto nō criminat̄ices nō m̄lto vīno seruientes bene
docētes vt prudentiā doceāt quia in oppositis crimibz solet vita anuū
sordescere sanctā senectutē repire ī aliquo m̄ltū ē laudabile eoz q̄ aīu
uētute habituati sūt ad bonū hoz certe mors p̄ciosa ē incōspēdu dñi
et dulcis. Licet fm̄ p̄m mors senum dulcis esse dicitur in sp̄acōe iu
niorū vbi magna est viriū naturalīū resistencia p̄pter difficultatē sepa
cionis aīe a corpore ex nat̄ali onexione sed sanctorū mors dulcedinem
suam sumit a spe gaudioꝝ futuroꝝ fm̄ illud pauli Cupio dissolui et
esse cū xp̄o claret hoc in sanctissimo s̄ymeone sene qui xp̄m in vlnis
suscipiens non diuturnam vitam in corpore sed in pace dimitti petiuit
dicēs Nunc dimittis b̄uū tuum dñe. Debent em̄ senes dicē illud pau
li Licet is qui foris est noster homo corrumpitur tamē is qui int̄ est
renouat̄ de die in diē. ij. Cōp̄ iij. Accō quidem corpis in opibz peni
tencialibus scilicet ieiunijs vigilijs ⁊ corpis castigacōibz locū non p̄
habere ī senibz ita feruenter sicut ī etate iuuenili ut ecia in infirmis. cū
senectus ip̄a et infirmitas pene equipant̄ s̄ q̄ntum deficit in exteriori
bus tantū debet acrescere in interioribz. s. sp̄undōibz fletibz suspirijs
meditacōibz dulcibz desiderijs celestibz diuina dilectōne Et licet non sit
abilis ad bona opanda tñ abstīnēcia a malo nō parū reputet bonū ut
interior homo renouetur ⁊ floreat cogitando de p̄ximo sup̄ venturo
gaudio et iā sua p̄uersacō sit in celis dicens Jam non sum de hoc mūdo
hortante nos beato jeronimo sup̄ jonā. eo inquit tenipe quo deficit aīa
nostra et a corpis sp̄age euellitur n̄ nos debem⁹ ad aliud cogitacōnem
nostram diuertere nisi ad eum qui et in corpore et extra corp⁹ noster est
dñs Item ecia jeronimus in explanacōne sup̄ amos p̄phetā dicit Senec
tus multa bona secū affert et mala. Bona quia nos abimpotentissimis
liberat uoluptatibz. Gule imponit modum libidinis frangit impetus
auget sapienciam dat maturiora p̄silia ⁊ frigestēte corpore dormit cū
p̄petua virginitatē natesumittis luxuriā p̄temnēs Cū bersellaij diligit

filio adolescenti maacham et non vult transire iordanē atq; in alienos
 fines exire de suis regionibus. **Q**ue autē putantē senectutis mala ista sūt
 crebre in firmitates pituita molestissima quā alij fleema nuncupāt cali
 gātes oculi accessentes tibi tremētes interdū man⁹ ad hoc thoracōib;
 aculeis stomachi podogre et cirogre dolorib; sepe torqueēt. **C**um hec
 ita se habeant in malorū opacione tolerabilius ē sustinere morbos dñs
 mō vna et grauissima dñā carneā libidine patiē qđem et senectus nō
 nūq; incētua vicioz. **N**ullus q; iuxta sādū martirem dñrianū diu
 tut⁹ ē piculo p̄ximo. **S**ed aliud ē titillare aliud obui voluptatib;
 vbi cum a p̄lo loquit̄ adolescentia que nouit virentis corpis necessi
 tates quod nō volo bonū hoc ago s; quod odi malum hoc facio. **D**e
 iuuenib; vero qđ dicā cū hec etas plena sit passiomb; dicēte sapiēte
 viam viri adolescentis penitus ignoro nam sensualitas non ratio in
 hīs dñatur. **D**icente **Aug^o** de ciuitate dei racō et intelligēcia sopita ē
 in infantibus q̄ nulla sit et ideo excitanda est etatis accessu. **E**t nisi ista
 puero affuerint mira vanitate defluet et varios peccatoz fomites hau
 riet q; pueris exemplis abducitur malis cōsuetudinib; afficitur vol
 uptatibus corrūpitur et prauis rez obiectis pueritur. **N**am in eis
 ignorantia et concupiscēcia que sunt p̄cipia omnis infectionis locū hñt
 que sunt ingemite radices oīm malorū. **C**onsistit ergo radix virtutum
 in pueris in quatuor p̄ma scz radix est dei specialis et graciosa operacō
Ut patet in **Jeremia** et **Iohanne baptista** et alijs. **S**ecunda ē parentū
 sādā puerfacō que in plem sepe solet deriuare scđm qualitātē materie
 et inclinacōm nātalem. **I**licet etiam degnare plem a nobilitate pentū
 nō est impossibile vt patet in **Ezechija** et filio eius manassen. **T**ercia
 ē plis religiosa educacō sicut legim⁹ de susanna et thobija. **Q**uarta ē
 iuuentutis virtuosa excitacō que quatuor si iuuenib; n̄ defuerint bone
 spei afferre p̄nt fructū. **S**ed hūc libertas iuuenibus concessa et p̄p̄ijs
 facultatib; relicta in re p̄bum sensum eos abducit. **O**bediēcia igitur et
 virga sollicita q; custodia seminaria sūt iuuentutis vtuose et secundū
 p̄m non parū p̄dest sic vel sic assuescere a iuuentute. **N**ō em̄ dubiū
 est qđ etas puerilis plena est delictis. s. mendacijs p̄urijs furtis zc. **E**t
 si p̄mittitur sine resistēcia assuescere istis q̄si gnaturalia ei fiunt et
 cōsuetudinaria que postea difficilime curātur. **E**x fomite em̄ peccati
 et ex ignorantia ac cōcupiscēcia nō muleū differt a bruto vt tōliter
 scđm passiones sensitiuas viuat. **N**ichil vlt̄ paz hñs discrecōis rōmis
 interioris. **V**nde si aliqua spes vtutis posterozi tpe debet hñi oportet
 qđ ab exteriori alteri⁹ racōne regatur vnde videm⁹ spurios et nāaliū
 defectum patientes q̄bus cura in iuuetute nō est ad habita decozruptis
 esse moribus et vicijs plenos. **I**legim⁹ in li^o dialogozum beati greg^o.

de puero quique annorum qui a parentibus male nutritus liber fuit permissus
 nomen dei blasphemare in doloribus et aduersis hic pestilencia percussit cepit
 blasphemare et uidit malignos tetros spiritus se undique circū dare mauri
 iquit ueniunt me tollere per absta per obsta quoniam idem demones blasphemā
 tem mox ceperunt. **R**egimus etiam in eodem libro de puero nouē annorum qui
 nutrice suam fecundauit et impregnauit ecce in pueris quanta moles
 peccatorum si non solcite perscūtatur unde dicit sapiens qui parcat virge
 odit filium suum et uocat narrat de quodā ducto ad mortis supplicium pe
 tente a patre sibi osculum et in osculo nasum apertum patris per hoc arguens
 patrem quod ipsum libere uiuere permisit sine coercione. **D**e ludis
 pueroz distinguitur. **Q**uidam sunt grandiuersculi idest doli capaces et
 sunt septem annorum in istis cadere potest quodlibet peccatum scilicet mendacia per
 iuria furta etc. **Q**uod patet per hoc quia abscondunt furta et negant men
 dacia seu perfingunt. **C**arnalia autem eis non imputantur donec perueniant ad pu
 bertatis annos qui sunt in masculo quatuordecim annorum. **I**n femina duo
 decim annorum. **N**on verum nisi malicia suppleat etatem micus tamen
 puniuntur delicta puerozum quam adolescentum ut patet ibidem. etc.

Sequitur conclusio

Etilogandum opusculum prius quod censui appellari quor
 libetum statuum humanorum grante menti occurrit leniter
 ua auctoritas beati pauli secunde ad thimo. ij. **Q**ue me
 rore perfectas mentes propter corrupcionem multorum statuum in ec
 clesia et mores pestilenticos solet recreare ne ibaratum
 desperacionis coincident ostemplantes multos via sinistra incedere in mag
 na ique domo non solum sunt uasa aurea et argentea sed et lignea et fictilia
 quedam quidem in honorem quedam autem in contumeliā. **E**t ante mox firmum
 fundamentum dei stat habens signaculum hoc agnouit dominus qui sunt eos et
 discedat ab iniquitate omnis qui noiat nomen domini. **C**ui resonat aug. **E**t
 si cōtristamur de multis purgamentis consolamur tamen et de pluribus ornamē
 tis sic et hodie corda igne diuini amoris accessa uidentia multa offensi
 ua in ecclesia dei fieri que striscunt. **C**onfugere debet ad ostemplandum il
 los qui sobrie pie iuste quod peruersant in ecclesia quorum adhuc numerus
 minime est finis christo pollicente. **E**cce uobiscum sum usque ad consumacionem
 mundi. magnam autem domum reor ecclesiam uniuersalem scilicet mi
 litantem et triumphantem nominari et quidem triumphatē post lapsum
 luciferi uasa in contumeliā habentem. **N**emo audet dicere sed olim
 legimus habuisse scilicet luciferum et decimam partem omnium spirituum creatorum qui
 ceciderunt non seruantes suum principatum qui hodie sunt uasa in contumeliā
 scilicet propriam et dei et electorum. **E**t per se et pueros deum blasphemantes in
 centores omnium malorum. **S**unt enim secundum apostolum mundi rectores idest perversi